

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

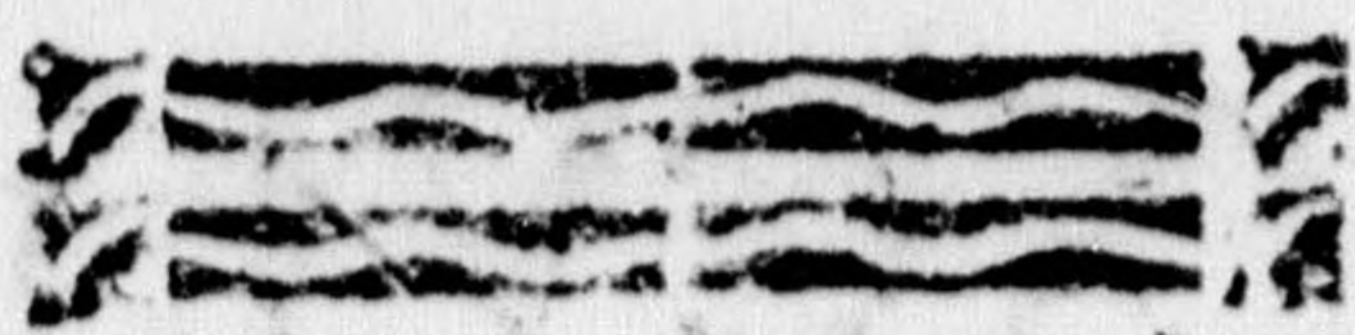
Indult BÉTSBŐL Szombaton 12. Decemberben 1789.

Elyseum 11-dik December.

Doktor *Faust*, másképpen *János* Doktor; ama híres XVI-dik Századbéli felső-világi Fekete Mesterember, ki már 16 esztendősen korában az *Ingolstadt*i Oskolákban *Theológiát* tanult, 3 esztendőig Mester, azután Orvos Doktor, végre egy leg-hiresebb *Varasló*, ördöngös és szemfényvesztő valaki az ördöggöl kötött 24 esztendei *Contractussa* után ugyan attól elszaggattott, és az ólta hírét sem hallottuk; mondjátok-meg hól van most? hól van az ő hires szolgája *Mephistopheles*? — az *Elyseum*-ban — edgyik *Ujságiró*, a' másik *Correspondens*.

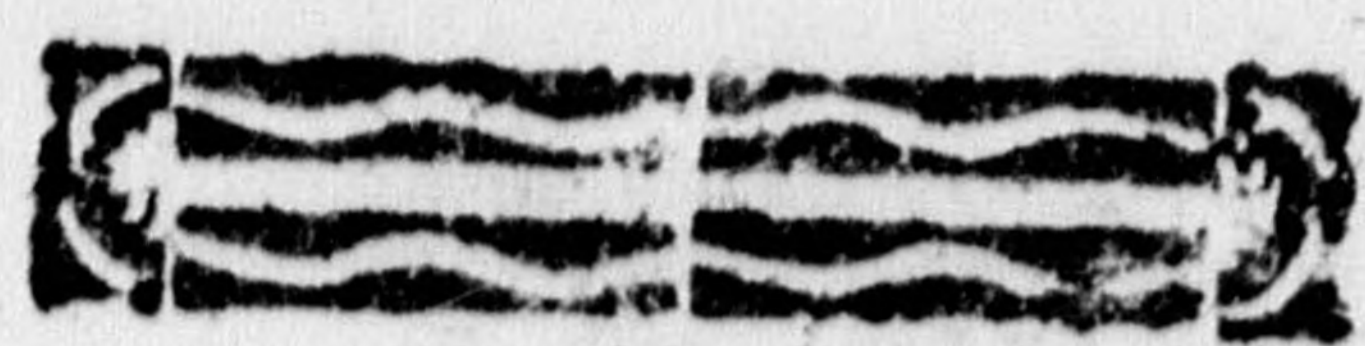
FFFFF

Magas

Maga *Faust* az Ujságíró, *Mephistopheles*, a' maga ördögös mestersege-szerint, egy mindenüve egy szempillantat alatt láthatatlanúl mehető balhává változik, az *Elyseumból* a' *Cerberus'* mind a' 6 fülén keresztül a' felső világra ugrik; mindenütt jelen van, a' Cabinétoknak inge gallérjokban ül, mindent ha és tud, és mindent egyszeribe *János Doktornak* hírül adván, ez egy ollyon ujság Levelet botsát minden héten kétszer, melyhez hasonló sem a' felső, sem az alsó Világon több nints, nem-is lehet. — Az Ujságnak jósága függ a' jól fülelő és a' dolgok velejébe bé-látó Írótól-is, de főképpen ennek minden-felé el-széledett okos *Correspondensei* hoznak sokot a' Konyhára. Kinek lehet pedig másnak ollyon *Correspondense* mint *Mephistopheles*? senkinek sem. —

Ennye!! be roszsz vala most ezen hires Ujságot ki-hirdetnem! — Nem vevém észre, hogy most az elő-fizetésnek ideje a' *Kurirért*; hátha minden Olvasói ide fogják a' pénzt a' jövő esztendőbéli ujságért küldeni. — Jól van! igen jól van, hogy az Elyseumbéli Posta útat és a' *Faust* Ujságíró izállását ki nem irtam; már most nem fel a' *Kurir* — ezt az Ujságot senki sem fogja tudni hordotni: én pedig ezt minden héten kezembe kapván, a' felső világbéli történeteket mind ki-írom belölle, és így ki-ki kénytelenítettik a' *Kurirért* pénzt küldeni az Uj-esztendőre. Ezen Elyseumi Ujságnak nem ollyon a' vele való bánása, mint a' felső világbélieknek. A' *Léel* Kardja csak 7 nappal vágott előre; ezen Ujságból pedig 14 nappal lehet mindent előre megtudni.

tudni. A' felső világbéli Ujságírók mind ollyonak, mint az *Esopus* lisztbe takarodott menyétje: Ezek az Elő-fizetés idején sok ígéretekkel takarják-bé a' magok Leveleiket, egész fejer liszté lésznek, 's hát tsak egeret akartak fogni — tsak a' sok hokus, pokus; lári, fári, és 2 árkus agy-velő nélkül való betü. — Midön ezeket itt irnám, meg-réttenve szemlélem, hogy egy balha tsak fel-ugrik író-asztalom-ra, a' lábát tentámba mártva, 's egy árkos pappirosra ezeket mázoló:

„Én vagyok *Mephistopheles*! — ebben a' szempillantásban jártom-fel az egész világot, 's ezeket irhatom néked: „A' *Mahumed* 7 tornyában fogva tartatott *Mulzka* *Minister Bulgakov* Ur Decemb. második napján *Triestbe* érkezett: teli mind a' 2 'sebe a' Portától a' Békeiség dolgában hozott irásokkal, és valamely bizonyos az, hogy én *Mephistopheles* vagyok, olly bizonyos az, hogy a' *Muszka*, *Porta*, és az *Austriai* Udvarok között munkában van a' Békeiség. Azt néked vakmerőképpen erősíteni nem merem, hogy a' télen a' Muszkával békeisége légyen a' Portának; mert noha az egész háború *Krimidjért* vagyon; ezt pedig a' Divány örökösön által-ígérte az Oroszoknak, még is ezek azal nem elégesznek, hanem *Otzakovat*, *Bendert* és a' hadi-költséget kívánnyák, ezt pedig a' Porta nem akarja adni; és így ezeknek háborujak meglehet hogy tovább foly. De az *Austriai* Udvar, kinek a' Porta szives barátságát ajánlja, kinek nem tsak egész *Serviát*, és valamit tsak kért hajdon tölle önként oda ígérte, hanem arra is erőlteti, hogy

50 esztendeig tartó fel-bonthatatlan frigyet kölsen vele, tsalhatatlan békefséget fog kötni a' télen. A' Török parólat jól esmérő — de azonban a' békeségre kész Tsászár II-dik *Josef* ugyan, azt mondják, hogy azt felelte vólna a' Portának, hogy ő nem hogy 50 esztendeig, de félig sem köt bonthatatlan frigyet a' Portával, hanem a' mig jó szomszéd lészzen, barátja lészzen a' 2 Koponyájú Sasnak, a' békefség kötele után; mihelyt pedig Garáználkodik, a' *Kóburg* és *Laudon* fiai fogják igazittani a' Pört. — Azonban *Austria* és *Konstántzinpoly*, a' békefség dolgában, igen közel érkeztek egy-máshoz. — De hogy lehetne az, hogy *Austria* békefséget kössön a' fél-höld tselédjivel, 's az Oroszok háborút tartsanak ezekkel? hogy álhat így meg a' két Tsászári Udvarok között virágzó szoross szövetség? *Austria* a' maga részéről békefséget köthöt — 40-ezer fegyverest a' *Muszkanak* segítségül adhat — így meg-lehet a' békefség jobról, balról pedig félben nem szakad a' szövetség — de erről tsak egy hónap múlva-is bővebben.

Triestből Erdélybe a' *Székely földre* ugrám. Éppen Vasárnap lévén, bé-megyek egy Templomba; hát mind Fejérnépből áll az egész Templom, és alig láték 4-et, kiknek fekete fátyal ne lett vólna fején. Mint balha, az ilyen forma tselédektől nem igen irtozván, közelebb ereszkedem egyhez, 's így tudám-meg, hogy ezek közzül ki Urát, ki Attyát, ki Battyát — ki mindeniket gyászolja. Itt már a' hó térdig érő; azért *Budára* ugrám éppen akkor, midőn a' Helytartó Királyi Tanács azt a' rendelést

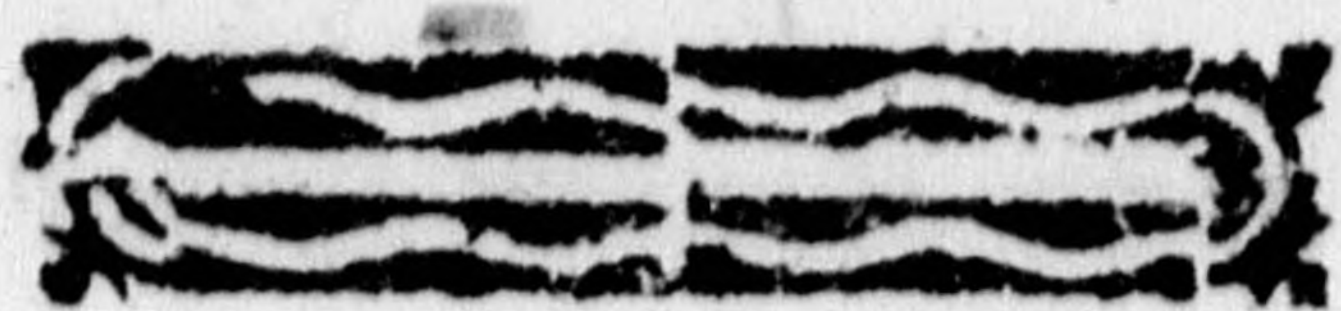

télzi vala közönségesé, hogy még egy egész esztendejig egész Magyar-országban 1 farintot kelletik az Utazóknak 1 lótól fizetni, minden *Státiotól*, mivel az abrak drága. — Innen egy Budai Afzszonynak elő-kötője alatt mentem által *Pesthre*; mert már a' nagy hideg miatt a' hajókan álló Duna hidját 3-dik Dec. el-bontották vala. — Itt az ujj Oskolai esztendőre *Katharina* és *András* nap között vállasztának az Univerfitásnak Tifztfelölöket: *Magnificus Rečtornak* tevék *Markovits Máté* Urat; *Decánoknak*: *Brandhuber Fülep*, *Stuhr Josef*, *Prand Adám*, és *Schwartzter Márton* Urakat. Itt a' tudomány szépen virágzik; tsak abban különbözik a' mi *Elyseumbéli* Univerfitásainktól, hogy nálunk minden Nemzet a' maga nyelvével nyalja a' Tudományt. A' szája nálunk minden Nemzetnek, mihent hozzánk jő, olyonná válik, mint a' szárnyos állatok orra; minden Nemzet Tudományának edény szája ehez van alkalmaztatva, a' honnan egy Nemzet-is a' másiknak tudományos edénnyébe orrát nem dughatja, mig az ki nem találta, vagy az ő orrához illő edénybe nem töltetik. — Itt létemben érkezék *Zemlinből* egy Levél, melyből azt értem, hogy *B. Laudon* 1. Decembertől fogva minden órán várják oda, és ha meg-érkezik, Belgrádban Hadi-tanátsot fog tartani. és meg határozzák kinek vitézsége érdemlette valamely Rendnek tzimerét. — A' Nagy Tábort *Laudon* két-felé osztotta; edgyik része Magyar-országon a' maga helyén marad, a' másik része *Tsch* ország-felé mozdúlni iratik Belgrádból. — A' Bétsben vólt *Gránátérasok* ma indulának Morva-felé;

tegnap pedig a' Hadi-Tanátsból következő Tudósítás adaték-ki: (**)

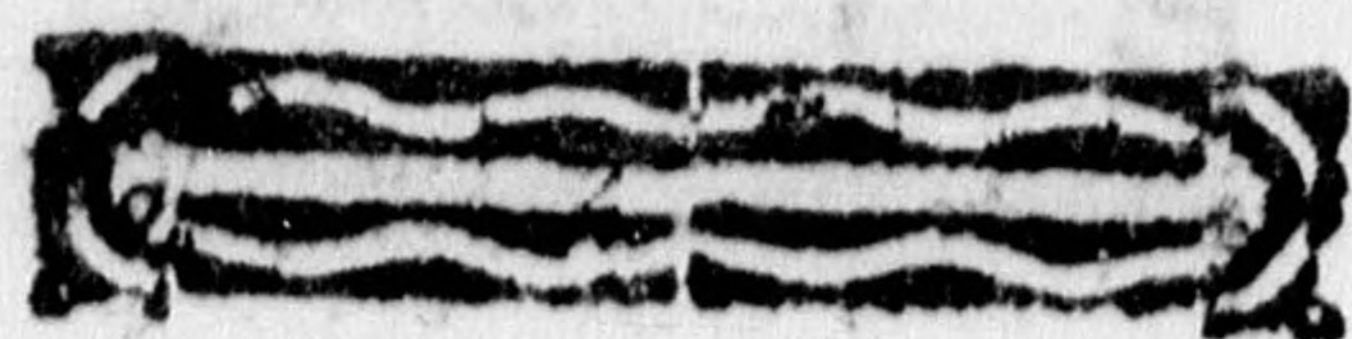
Minekutánna Obester *Miháilovits* észre vette volna, hogy a' *Marova* vizén túl lévő, kemény Sorompokkal körül vett és *Aga Ertzi Mehmed* alatt 600 Törökök általma alatt lévő *Karinovátz* nevű Helység magának erősséget és segítő serget nyert volna, és a' mi itten közel lévő szélső őrizeteinket nyughatatlanná tehetné, el-végzé magában, hogy ezen Helységre rá-üfsön, és a' Törököket onnan ki-kergebbe. — Ezen tzállal hátra hagy az Obester *Czupriában* 4 Kemény-lövő és 2 gyalog Kompániát, *Jágodinban* pedig 2 Kompániát, 100 Húzárt és 1 ágyut Májor *Smidt* alatt, maga pedig Nov. 17-dikén jó reggel, a' vele lévő *Gréfen* Húzárt őstályaival, egy más Húzárt Sqvadrommal és 10 Kompánia Serviai Szabad sergekkel és egynéhány ágyúkkal meg-indúl. Minthogy itt az utak' sem a' népnek útozására, sem az ágyunak vitelekre alkalmasak nem valának, tehát imitt omatt kéfedelmezni kellett vala az Obesternek az utak tsinálásával; Mindazáltal 18-dikben *Czesztinig* mene az Obester; 19-dikben pedig délre midön a' *Kotlanik* hegyéhez érkezne, előre-küldi a' Szabad sergeknek egy részével All-Hadnagy *Agyikat*, Kapitány *Novákovitst* pedig más útan hasanlóképpen meg-indítja más Serreggel, hogy *Karinovátz* Helységét kémlelnék-meg. Midön Hadnagy *Agyikh* *Kostenkhez* érkeznek, az ellenségnek egy 60 főből álló szágodazó lovasai réá botlának; kikkel a' dolog tsatára kelvén, a' miéink között el-esék 2 ember, és el-veszténk 7 lovat.

vat. — Azonban a' fő Sereg az Obester alatt *Vitkovitzáig* elé mozdult, a' rozsz utak miatt, igen nagy bajjal; itt az Obester a' gyalagokat 4 szegü hadi-sorba állítván, a' lovasokat 2 rá-ütésre szabja, és a' szükséges őrizeteket körül ki-rakja. — Kapitány *Novákovits* azon hirrel érkezék vissza 20-dikban, hogy a' *Karinovátzi* Törökség készül a' szaladásra; melyre az Obester szép rendel által-vivé Sergét a' Morva vizén, itt egy *Karinovátzhoz* nem messze lévő tetőt el foglala, és mind addig ágyuzá a' Törököket, míg ezen Helységből ki-költözének és egy tér-helyben gyülének öszve. Minthogy ezen öszve-gyülése az ellenségnek inkább szaladó, mint sem ellent-álló tzállal láttatik vala fenyegetőzni, eleikbe küldi az Obester Kapitány *Millorádovits* Urat egy Sqvadrom Húzfárral, és ugyan azon időben parantsola Kapitány *Szimiknek*, hogy a' Szabad-sergefeknek bizonyos részével mennyen a' Helységnek, a' Tábori Atsokkal annak kapuit vágóssabé és azt népével szálja-meg; mellyet ezen Kapitány azonnal meg-is tselekvék. Azonban a' kétfelől tüzelő ellenségnek ereje közé szorúlt *Millorádovits* Kapitánynak segítségére küldi az Obester *Gréfen* Húzfár fő Hadnagy *Ladántzy* Urat, de a' Törökök még is keményen ellent-álván, Kapitány *Jonovits* Urat is ezeknek segítségére inditá, kik edgyesítvén magokat, végre az ellenséget el-kergeték, és a' kik a' szaladásban a' Húzfárok' kardja élire akadának, azok minden kegyelem nélkül le-aprittatának — *Karinovátzban* 3 ágyukat, igen sok búzát és Török búzát, 2 Sátort és más eszközöket nyerék

rénk prédába; 50 foglyaink, kik itt tartatnak vala rabszolgaságban meg-szabadittatának. A' *Karinová-tzi* Tisztviselők az egész Kerület képiben a' Tsászár Hűségére esküvének, és azt ígérék, hogy *Karinová-tz* általmara 2000 katonákat állittanak s. t. Ebben az egész történetben tsak 2 embert vesztettünk, egynéhányon meg-sebeselek; egynéhány lovak el-estek, egynéhány el-veszett. Az ellenségnek pedig kára nem tudatik — már tudjuk miért — ezek el-viszik a' magok holtjaikat magokkal. — Míg ezen történet véghez ment volna, az alatt a' Morva-vize meg-áradott és ki-ütött, azért a' Sergeknek visszajöveteleket nagyon akadályoztatja vala. Megparantsolá Obester *Miháljevits*, hogy a' Lovak a' vizen feljül, a' gyalogok pedig alól, mingyárt ezek mellett mennének által, hogy a' lovak a' sebess viznek erejét el-vévén, a' gyalogok könnyebben mehesenek által. Valakik ezen rendeltést bé-töltötték, szerentsésen által-is jövének a' vizen; de 2 Szabad-sereghéli legények, kik a' magok fejek után mentenek, és egy ágyúzó Tiszt, kinek lova a' vízbe el-botlott, belé-fulladának a' vízbe. — Az Obesternek bizonyosága-szerint Húszár Kapitányok *Laszkovits* és *Millerádovits*; gyalog Kapitányok *Gvozdántsovits* és *Szimik* Urak magokat, mint igaz hadi-férfiak ugy viselték. Ezeken kívül Kapitány *Novákovits*, és a' Szabad-sereg 2 Vezéri *Benedovits* Urak dicséretet érdemlenek. — Az All-Tisztek és közemberek közzül meg-érdemlették a' magok vitézségekkel, hogy név-szerint emlittessenek; a' *Gréfen* Húszár Sergéből, Strázsamester *Müller*,

Káplár *Balogh*; köz-emberek *Györi János*, *Dankó Sándor*, *Giörgyi István*, és *Mester Gergely*; a' *Ser-viai Lovaság* közzül pedig *Káplár Sztavnó*, *Varga*, *Smidt Josef*, és *Vánia Ignácz*; a' gyalagok közzül *Radoje Ruzmánovits*, *Káplár Sztánviló Jovánovits*, és a' *Buglin Palsa Petrovits István*: mind ezek különösön jól viselték magokat. — Itt 'a' mi népünk szép prédát hozott-viszta.

Ugyan ezen Hadi-tudósításban F. M. L. Báró *Vallis* Ur Dec. 2-dikán azt jelenti az Udvarnak, hogy a' *Skutari Basának Boszniában* telelni hagyott fél-mezittelen Albániai népe a' Várokbá nem vete-tett-bé; hanem tsak a' Várokon kívül lévő épületekbe; magoknak kel hátokon hordani a' tüzi fát, ha meg-nem akarnak fagyni. Ezek igen böjti mód-ra tartatnak a' Törököktől; azért rész-szerint már haza-felé is indúltanak, rész-szerint készülnek a' *Szokom* 2 Ó — ja felibe 2 — 2 punktumat rak-ni. (**) — Midőn ezeket eddig irta vólna a' Balha, fordit a' pappirofsan, megint a' tentámba mártya lábát, 's ezt mázoló:

„Hát te Bétsbe lakol, 's még sem tudod, már egynéhány napoktól fogva miért nem láthatni a' F. Tsászárt? fő és torok fájása vólt; mely nyavalyja most nagyon Uralkodik Bétsben. Tudodé még mitsoda nyavallyák uralkodnak itten? többnyire az erszény mind száraz betegségben vagon, 's a' Doktorok magok-is ugy tapasztalják, hogy tulajdon erszények-nek-is rozszúl vér az erek, melynek egyedül a' Békelesség az Orvolsa; mert a' pénzt mind a' Táborhoz viszik Bétsből. A' Kóldus itt annyi 's olly vak.

vakmérő, hogy szinte le-vonnyák az útan az embert. — Egy lónak tartása egy hónapig 18 n. farint, és így ki ki fel-vetheti esztendeig mennyit eszik-meg egy Bétsi ló. — 3 napoktól fogva Bétsben minden a' Békelességről suttog. Azt beszélik némellyek, hogy a' Békelesség kötele Bukoreftben fog véghez menni — és nagy reménységünk-is lehet a' békelességhez; mert a' *Koburgtól* meg-ostoroztatott Nagy Vezér azt írta Konstantzinápolyba a' Diványnak, hogy a' békelességről gondolkozzanak; mert ő a' népet nem tarthatja, szalad minden felé, a' merre szemével lát. A' Nagy Vezér *Potemkinhez-is* egy Levelet küldött, melyben a' békelességre kéri. *Potemkin* azt mondják hogy felelte volna; igen is a' Békelességre készek vagyunk, csak hogy annak kötelebe más Udvarok magokat ne keverjék különben, hanem csak mint kezelek; már pedig csak alig ha a' Békelességbe mások is örömeft belé nem akarnának szóllani; azért ezen környülállás még szolgálthat nekünk egy kis okot az írásra. — — Itt a' Balha meg-pihenvén, megint tentába ugrék 's így kezdé *à Capite*:

„ Nov. 22 dikén indúltanak-meg a' Pruszszus Sergek *Lütike* felé, a' midön a' zenebonás nép a' Pártütő Zászlót mindenfelé ki-függeszté; a' fegyveres-házból minden ágyut és fegyvert kezéhez veve, a' Város utzáinak padlás-köveit fel szaggatá, és meg-esküvék, hogy kézzebb a' Vároft annak 4 szegeletein egyfzeribe meg-gyujani és hammuvá tenni, mintsem magát meg-adni. — A' Pétersburgi Udvarnál vólt Frantzia Követ G. *Szegur* Ur a' maga Ud-

Udvarja által haza hivatott, és már Oktob. 10-dikén haza-is indúlt. — *Párisban* ismét ujj zenebonától félnek; mert a' 6 Kerületeknek Vármegyéit akarják el-rontani, és a' nép zúg, mint a' rajzó méh. —

Ha K. Belgiumról akarsz tudni valamit, vedd kezébe azt a' Német ujság Levelet, a' mellyik legelőbb kezébe akad, és mindenütt ezt találod: „Az a' reménység, mellyet a' Flánriabélieknek álhatalatos hívségeken helyhezgettünk vala, meg-tsalt bennünket; mert, a' mint Nov. 21-dikén írják Brüsszelből, itt-is a' Pártos zenebonának tüze egészen a' fő Városnak (*Gent*) tornyáig hatalmazott; a' Pártütők magoknak és a' magok vezedelmes tzéljoknak mindenütt társakat találtak; és ugyan innen erőfittetik, hogy *Bügge* és *Ostendei*-is már ezeknek kezébe volna; sőt azt-is majd minden Levelek erőfittik, hogy *Bügge* várának őrizetén lévő 300 katonái a' fegyvert le-rakták volna, és *Ostendében* semmi ellent nem állottanak. Már most a' Pártütött zenebonásoknak tzélja *Bergen* és *Löven*; a' honnan *Lövenben* 2000 fegyveresek vagynak őrizeten. A' katonaságnak nagyobb része *Flándriát* oda hagyta, és mégyen *Antverpia* és *Brüsszel*-felé; hól *Brüsszelben* 8000 fegyveresek őltalmazzák a' várost; hová, ha a' zenebonások el-érkezni találnak, egy vérferedőtől tsak az Egek őrizhetik őket. *Trautmansdorf* Nov. 19-dikén még *Brüsszelben* vala, és a' népet minden módon tsendesíteni kívánnya. — Már itt a' pennám ezen hideg időben *Katharussa* lévén, tovább nagyon nem szolhat.

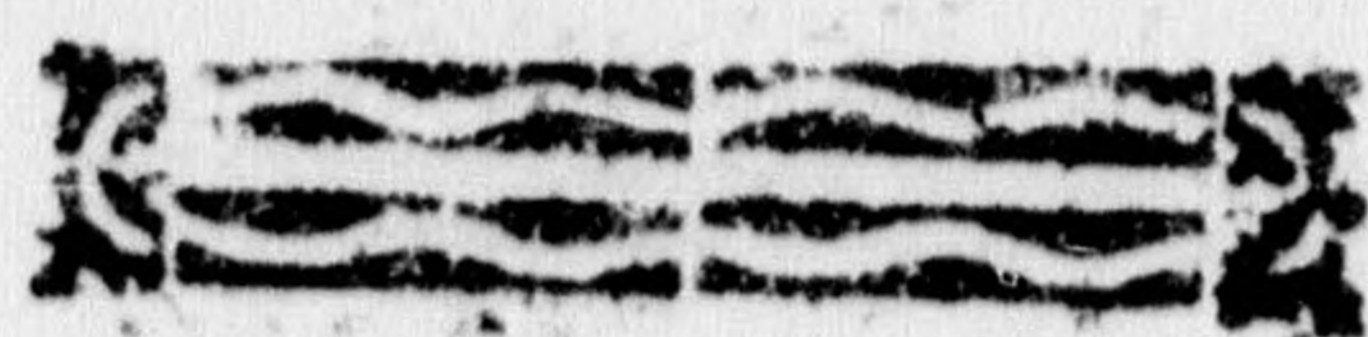
Teljes reményességgel vagynak már most mindenek, hogy a' F. Császárnak Nov. 21-dikén közönségsé tett Kegyelmes rendelése után egész tsendesség lesz Belgiumban; mivel ezen rendelésében ő Felsége mindeneket megengedett, valamellyeket csak a' Belgák ohajtanak vala. — Fő Hertzeg Alszony *Kristina* és *Albert* Hertzeg a' F. Császárnak parantsolótjára hagyták oda *Brüsszelt* és az egész télen *Poppelsdorfban* fognak mulatni. —

Azt írják némely Levelek, hogy a' Tseh-orzági Sergek-is meg-szaparittatnának, és a' télen tsatározó lábra fognának állittatni. — A' Szakszoniai szélekről ugy fú a' szél, hogy az egész Pruszizus Tábor készen halgat. Némellyek Lengyel-ország felé gondolkoznak ezekkel; de semmi bizonyos nints tudva felöllök — a' felső világon; de bezzegg mi az *Elyseumban* világosobban tudunk mindeneket. Oh ti felső világbéli Ujságírók! csak olyanak vagytok hozzánk képest, mint a' Karóhoz lántzolt Ebek, tovább nem mehettek csak a' meddig a' lántz ér. En az egész Világot fel-járom, és minden hireket a' Kis ujjomban viszek-le az én Uramnak *János Doktor Ujságírónak* az *Elyseumba*; kinek leg-hüségesebb szolgája

Mephistopheles.

Tsak el-bámúlék az all-iráson, hogy ezen Levelet Balha képiben *Mephistopheles* írta, 's szóról szóra ide iktatám.

Torda Nov. 29-dikén. — „ Irtam vala a' *Kurir* nak, ezen hón. 12-dikén, hogy Novembertől fogva egész Erdélyben a' Sónak árra 3 m. forinton kezdődött, mely miatt egész Hazánk nagy szomoruságba borúlt. Itten Tordán 26-dikán ezen hónapnak, a' Soó Aknán igen nagy lárma esett vala. Egy régen fel-hagyott *Akna* el-süllyedett, mely a' mivelés alatt lévő egész szomszéd Aknát is meg bontotta, és félő halzon vehetetlené téfzi. A' mennyi épületek felesz számmal amaz el-süllyedettnek fellette estenek, sok kárral a' mélységbe szállottanak. — Ugy hallatik, hogy T. *Galambos* Ur helyébe *N. Enyedi* Profelsorságra választatott volna T. *Herpei* Ur. — Gróf *Bethlen Sándor* hadi fő *Comissarius* Ur ő nagysága ezen hétnek elején Szebenből Oláh-országba indúlt, hogy *Bukorestben* a' mi ott fekvő Táborknál teleljen. — A' tiszta Búzának árra *Tordán, Régenben, Besztertzén* 30 — 32 garas: az alábbvaló 24 — 26 garas. — Nov. 23, 24 és 25-dikén egész Erdélyben hó esék, mely miatt a' szöllőknek egy része szedetlen maradván, most nagy gondal a' hóban lapáttal szedik. Eppen fagy nélkül való földre esett a' hó; de még eddig jól megállott. — Ezen hónapnak 30-dikára vala ki-szabva ezen *N. Kolos-vármegyének* közönséges gyűlése, a' tudva lévő F. Királyi fel-tételek eránt. — A' földmérési *Comissionak*-is itten *Tordán* tartott *Cancelláriájának* vége leve tegnap, a' munka el-végeztetett, s. t. — Kolosvárat a' Hús-vágásnak jusza ismét a' *Mészáros Tzéhnek* meg-engedtetett, a' *Város'* közönséges fundulsával tartandó bizonyos meg-edgye-

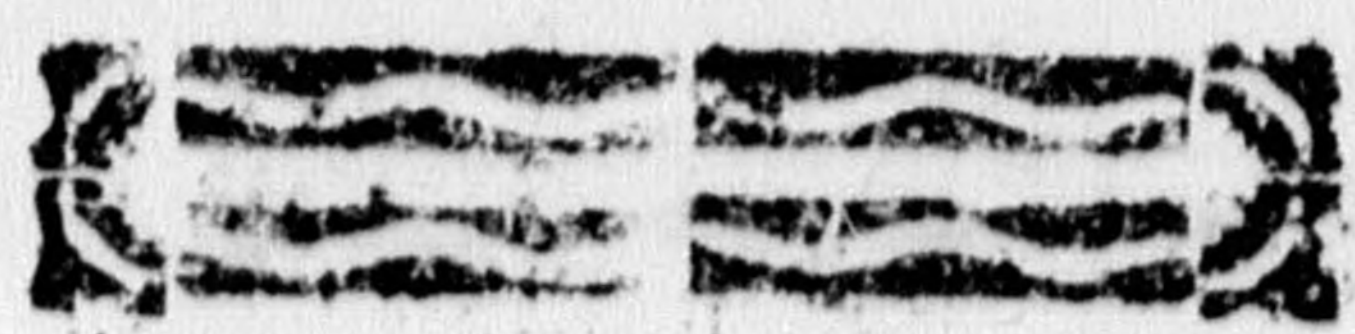

zés mellett. — Semmi hire nintsen, hogy az egész Télen Erdélybe Táborigi Sergek jönének vissza telejő-szállásra.

Tudósítás.

Egy nevezetes Könyvetskét] bocsátott ki az idén Bétsben Német nyelven *Heszel Ignátz Benedek*, melyben az egész Austriai Birodalomban a' mérés szerint felállítandó adózás Systemáját, bizonytalannak, és helyetlenné lenni állítja, megmutatni akarván azt, hogy a' Földekre és Fundusokra vetett adó fizetés a' föld népének az adózásban elviselhetetlen igát, 's egyenetlenséget okozzon. E' mellett megmutatni igyekezik azt is, hogy ezen képzelt igazságokon épült Systema a' hegyes és sík Tartományok, 's Helységek közt lévő külömbbségre nézve az adó fizetésben ahajtott Tzélét éppen bé-nem tellyesítheti.

Minekutánna ő Felsége ezen Könyvetskének foglalatját közelebbről esmérni kezdette, méltóztattott a' Könyv-szerzőjét 100 aranyokkal megajándékozni. Sőt a' meg-tzáfolás végett által is adta a' Fels. Udvari ki-mérés munkáit igazgató Helynek, melyre az ebbéli parantsolat már bé is tellyesedett, és a' meg-tzáfolás Német nyelven köz kezekre bocsátatott. A' nevezetesebb okokat, mellyek a' fennjelentett munkát 's abban elő adott okokat vizsgálják, szándékozom a' Könyvben minden helyett béiktatni, hogy az egész dolog annál világosabb, 's ki-

nek kinek hasznára alkalmasabb legyen. Tellyes bizodalommal lévén a' felől, hogy ezen a' köz jó-ra tzelezó fáradságomat, a' melyben az egész mérsbéli Systemának következei eleven szinnel le-rajzoltatnak annál inkább jó névvel fog édes Ha-zánk nyelvén fogattatni, mennél inkább igyekez-tem ez által is Magyar Hazámnak szolgálni. A' kiknek ezen könyvetske kedves lesz az olvasás-ra, meg-szerezhetik ezt rövid idő múlva elő-fizetés-szerint a' jövő esztendőben *Januarius* havának 10-dik napjáig. Az előre fizetés 24 kr. lesz, sokkal oltsóbb mint a' Német nyelven, jóllehet többet fog-lal magában. Ki-kérem azért a' vejendő Erdemes Urak száma bé jelentését, mely kezemhez érkezvén *Januarius* közepéig a' bé-szedés helyekre el-küldöm a' munkát. Kérem az alább nevezendő Urakat a' kiknél a' bé-szedés helyei lesznek, ne-sajnálják a' beli Hazánk nyelvéhez jeles fáradságokat meg-mu-tatni. Költ Kátsán Novembernek 23 dik napján 1789-dik esztendőben.

Spilenberg Pál a' Tettes Abauj és Torna
eggyesült Vármegyék' Comissió Számo-
lás vizsgálója.

Az elő-fizetést bé-szedő Urak ezek:

Budán: *Strohmájer Ignátz Josef* Ur Könyváros.

Egerben: N. és Ntes *Gyulay Ferentz* Ur Fiscális.

Eperjesen: N. és Ntes *Urbán András* Ur Prokátor.

Esztergomban: T. *Katona István* Prédikátor Ur.

Gyöngyösön: T. T. *Simor János* Ur.

Győrben: *Müller Ferentz* Ur Könyváros.

- Nagy Kallóban: N. és Nemz. *Nánáfy Oláh Mihály* Ur Vármegye Registrátorja.
- Kafán: *Herman* Ur Könyváros és a' Fordító.
- Ketskeméten: *Sallya János* Ur Könyv-kötő.
- Kolosváron: T. T. *Verestói György* Ur Préd.
- Komáromban: T. T. *Pétzeli Josef* Ur Préd.
- Losontzon: T. T. *Széplaki Pál* Ur Conrector.
- Miskóltzon: N. és Nemz. *Szent Iványi László* Ur a' Tettes Borsodi Comissio Számolás vizsgálója.
- Nagy Váradon: N. és Nemz. *Mihálotzy György* Ur a' Termézet Törvénye Professora.
- Pápán: N. és Nemz. *Pápay János* Ur, Fiscális.
- Pétset: N. és Nemz. *Süthei János* Ur a' Tettes Bányai Comissio Számolás vizsgálója.
- Rima-Szombatban: N. és Nemz. *Kubányi Márton* Ur, a' Tettes Borsodi Comissio Oeconomus, és *Czekuss Lajos* Ur Actuárius.
- Ronyon: Fő Tiszt. *Strohmer* Director Ur és Nem. és Nemz. *Paukovits András* Ur Fiscális.
- S. Patakon: T. T. *Szombati János* Ur Professor.
- Székelyháza Németibe: Nem. és Nemz. *Földi István* Ur, Vármegye Orvosa.
- Ujhelybe: N. és Nemz. *Sebő Gergely* Ur a' Tettes Vármegye Registrátorja.
- Jászberényben: Nem. és Nemzetes *Gellei Josef* Ur Professor.
- Ungváron N. és N. *Polyáncsi* Ur Professor.
- Vátrón: *Ambro Ferentz* Ur Könyv Nyomtató.